

ZÁBAVA | www.denik.cz/kultura

TŘI OTÁZKY PRO

herce

o Dvořákově festivalu i Čapkovi

GABRIELA KOVÁŘÍKOVÁ

Třešničkou na dortu 63. ročníku Dvořákově festivalu, který nabízí až do října v šesti krajích, pětadvacetí městech a obcích České republiky na čtyřicet koncertů, byl Děkovný koncert k příležitosti prvního výročí obnovení mariánského sloupu. Uskutečnil se 14. srpna v Týnském chrámu v Praze a jeho tváří byl herec Jan Štátný, který se ujal recitačního doprovodu. Hráči České filharmonie v uskupení Prague Vivaldi Ensemble připravili program k výročí 280 let od úmrtí Antonia Vivaldiho, nechyběla ani píseň Ave Maria Antonína Dvořáka, od jehož narození letos uplyne 180 let.

„Nabídka mě velmi oslovila, s recitováním v rámci koncertů vážné hudby už navíc zkušenosti mám. Možná bych svou účast v projektu zvažoval, kdybych nebyl

příznivcem vážné hudby, ale to já jsem. A zrovna dílo pánů Vivaldiho a Dvořáka mám opravdu moc rád. Jejich skladby poslouchám i při jízdě v autě, je to pro mě skvělý relax. Teda, ne že bych si občas nedal například i něco z rockové hudby, ale ta vážná u mě hraje prim,“ usmívá se Jan Štátný.

Nakolik souzníte s další ikonou, Karlem Čapkem, jehož ztvárňujete v pražském Divadle na Vinohradech v inscenaci Český román herečky Olgy Schein-pflugové?

Považuji ho samozřejmě za obrovskou osobnost české kultury – v inscenaci jej musím zvládat zahrát v průběhu celého jeho tvůrčího života. Karel Čapek se, jak víme, vysokého věku nedožil, tudíž se nemusím stylizovat do „starších tónů“. Naopak mám vzhledem ke svému věku problém tvářit se, že mi je pětáctičet a začínám vrcholnou kariéru jako spisovatel.

Jak jste vlastně to období nehraní způsobené covidem prožíval?

Člověk je tvor velice přizpůsobivý. Když ono období nastalo, doma jsme se zaukolovali, že se musíme zaměstnat, čímkoli, jen abychom neměli špatné myšlenky. Přece jen jsem byl zvyklý nebyť minimálně každý druhý večer doma, ale v divadle, s manželkou Barborou jezdíme i na zájezdová představení... A najednou utrum. Ale příznám se, že jsme si na to zvykli, užívali jsme si společně stráveného času a frustrace z toho, že nemůžeme pracovat tolik jako dřív, se našťásti nedostavila. Všechno zlé je holt k něčemu dobré. Kvůli lockdownu jsem si uvědomil, co je vlastně důležité, že je dobré si občas i odpočinout, více se věnovat dětem... Ono to má něco do sebe. Naopak se teď trochu bojím toho, jak znovu naskočím do toho rychlíku, který se na rok a půl zastavil.

Ve vinohradském divadle začínáme inscenací Pygmalion, v níž ztvárňuji profesora Higginse. Jsem zvědavý i na to, jak to bude s diváckou návštěvností. Moc bych si přál, aby se lidé začali do divadla vracet, i když chápu, že mnohé lockdown i ekonomicky vyčerpá.

Mohl jste v covidovém období aspoň více dabovat?

Ano, nemůžu si stěžovat, protože i během lockdownu jsem přece jen nějakou práci měl. Natáčeli jsme seriál Slunečná, na Primě moderuji i pořad Prima Mazlíček zaměřený na domácí, volně žijící

či hospodářská zvířata, z čehož mám radost, protože zvířata mě provázejí celým mým životem. Taky jsem natočil několik audioknih, dabing běžel normálně... Všechno se to v jednu chvíli nahrnulo dohromady, takže bych teď vlastně potřeboval i nějakou skutečnou dovolenou.

Foto: Deník / Martin Divišek

TÉMA | www.denik.cz/podnikani

Vítězové pandemie? Banky a e-shopy

Velké firmy si za epidemie zpravidla polepšily. Trpěli hlavně živnostníci.

JIRÍ JANDA

Bohatí ještě více bohatnou a chudí zase ještě více chudnou. Tak by se dal jednoduše shrnout efekt některých změn a vládních opatření, které do ekonomiky loni vnesla koronavirová pandemie. Kupříkladu čtveřice největších bank v zemi si tak oproti předchozímu roku v čistém zisku letos za první pololetí polepšila asi o 45 procent. Dobře si stojí také e-shopy. Naproti tomu gastro a cestovní ruch jsou dál „na odpis“. Vyplývá to z průběžných výsledků o hospodaření za loňský a částečně i letošní rok, které firmy zveřejňují právě nyní, v období prázdnin.

OBCHODY NA SÍTI

Například tržby českých e-shopů ve druhém čtvrtletí letošního roku oproti loňsku, kdy již byly rekordní, ještě vzrostly o více než deset procent. Jen za druhý kvartál webové obchody utržily 50,45 miliardy korun. Raketově roste také počet nových e-shopů, jen za tyto měsíce jich přibývalo více než tři tisíce,

takže jich v Česku celkem působí již přes 41 tisíc.

Obchodování přes internet tak výrazně posiluje podíl na maloobchodu. „Majitelé kamenných obchodů byli nuceni přesunout svůj byznys na internet, stejně tak se změnilo i chování zákazníků,“ pochvaluje si Samuel Huba ze společnosti Shoptet, která internetovým obchodníkům poskytuje kompletní správu služeb. „Stále platí, že efekt covidu na českou e-commerce působí, a dá se očekávat, že vánoční sezona bude zcela jistě rekordní,“ uvedl.

PORAŽENÉ RESTAURACE

Vládní zakázky a omezení naopak obrazně řečeno podtrhly nohy zejména oborům jako gastronomie a cestovní ruch, bez prostředků často zůstali také soukromí podnikatelé z oblasti kultury. Po jistou dobu je při životě držely vládní podpůrné programy. „Kritické bylo nesporně období, kdy již skončily, ale fakticky plný návrat k běžnému fungování podnikatelů nebyl možný,“ řekl Deníku Josef Jaroš z Asociace malých a středních podniků.

Jako poražené tak z krize vycházejí zejména oblíbené restaurace do nedávna hojně navštěvované zahraničními turisty. Zkrachovaly napří-

Kdo vydělal, kdo tratil

deník

KOMU SE NAPŘÍKLAD DAŘÍ LÉPE

- » Česká spořitelna za 1. pololetí vykazovala zisk 6,6 miliardy korun (o 43 % víc než v předchozí roce)
- » Komerční bance vzrostl v 1. pololetí zisk o 17,4 procenta na 5,28 miliardy korun
- » ČSOB vzrostl v 1. pololetí zisk oproti předchozímu roku o 91 procent na 6,6 miliardy korun
- » UniCredit Bank v ČR a na Slovensku za 1. čtvrtletí vzrostl zisk oproti loňsku o 33 procent na 3,2 miliardy korun
- » Škoda Auto – za první čtvrtletí zvýšila provozní zisk o 46 %, rekordní zisky po loňské ztrátě hlásí i mateřské Volkswagen
- » ČEZ – čistý zisk za 1. pololetí sice klesl na 1,6 miliardy korun, důvodem byla ale účetní operace (opravná položka)
- » Sokolovská uhelná – loni měla zisk 104,6 milionu korun (oproti ztrátě 330,5 milionu v roce 2019)
- » Sazka – za první čtvrtletí jí stoupl zisk o 44 procent na 887 milionů korun

ZDROJ: ČTK, ÚDAJE FIREM

KOMU SE NAPŘÍKLAD DAŘÍ HŮŘE

- » Kofola – loni zisk poklesl o 3,7 procenta na 6,17 miliardy korun
- » Coca-Cola – loni jí zisk klesl o 89 procent na 40,3 milionu korun
- » Agrofert – loni mu zisk klesl o 16 procent na 3,76 miliardy korun
- » T-Mobile – loni mu zisk klesl o sedm procent na 5,09 miliardy korun
- » Třinecké železářny – loni jim zisk klesl o 23,1 procenta na 469 milionů korun
- » Hyundai – loni jim zisk klesl o 43 procent na 3,18 miliardy korun
- » Prazdroj – loni mu zisk klesl o pětinu na 3,8 miliardy korun

klad známé podniky Bellevue v centru Prahy či plzeňská Beer Factory. „V historickém centru podnikatelé trpí, jejich tržby dosahují jen asi 30 až 40 procent,“ řekl Deníku Luboš Kastner ze skupiny Hospodská. „Restauratéri nanejvýš pokrývají náklady, ale nejsou schopni vytvářet zisk, protože vzrostly náklady i cena práce.“ uvedl. Podle jeho odhadu již skončilo s podnikáním zhruba

15 procent hospod, do příštího jara jich bude plná čtvrtina.

Podle analytičky Hospodářské komory Kariny Kubelkové krize dále dopadla zejména na služby, jako jsou prádelny či fitness centra. „Důvodem byla mimořádná opatření vlády spojená s pandemií a změna chování spotřebitelů, kterou krize přinesla,“ řekla Kubelková Deníku. Z krize se tak budou dlouho zotavovat zejména firmy podnikající v cestovním ruchu nebo pořadatelé konferencí. „Zřejmě se již nikdy nevrátí do stavu před koronavirovou krizí,“ řekla Deníku Kubelková. To potvrzuje i František

Peterka z vyhledávače Explorio.cz, který se zaměřuje na ubytování a rodinnou turistiku. Kdo z hoteliérů to očekával, má podle něj smůlu. „Češi se přestali bát experimentu a rádi si připlatí,“ uvedl Peterka. „Půjčí si karavan, provětrají koronavirové úspory ve SPA hotelu nebo jdou prostě do privátu v podobě chalupy, apartmánu nebo městského bytu půjčeného od majitele,“ konstatoval.

Za problémy firem ale podle odborníků nestojí jen koronavirus.

Podle ředitelky společnosti Next Finance Markéty Šichtařové nyní sklízíme hořké plody politiky centrálních bank a jejich nízkých úrokových sazeb. „Jejich teorie měla vést ke zrychlení hospodářského růstu, ale vedla k pravému opaku,“ řekla Šichtařová Deníku. Nůžky mezi chudými a bohatými se ale podle ní budou rozevírat stále více. „Důsledkem bude rostoucí míra přerozdělování ve společnosti, což je logicky vždycky spojeno s nižším hospodářským růstem,“ tvrdí Šichtařová.

„Restauratéri nanejvýš pokrývají náklady, ale nejsou schopni vytvářet zisk, protože vzrostly náklady i cena práce.“

Luboš Kastner, Hospodská